

ברכת שהחיינו ביו"ט שני

ביצה שנולד ביום ב' של ר"ה

כתב הטור (או"ח תר) ביצה שנולדה ביו"ט הראשון של ר"ה או שום ד"א שנתלש בו מן המחובר אסור גם בשני, אע"ג דבשאר יו"ט מותר בשני הכא אסור דתרווייהו חשיבי כחדא קדושתא.

היינו דבכל יו"ט שני שהסיבה שנהגו שני ימים בחו"ל הוא משום שהיה ספק להם מתי קידשו את החודש, א"כ ממה נפשך, אי אתמול היה חול אז נולד בחול, ואי היום חול גם מותר משום שהרי ביתה שנולד ביו"ט מותר למחרת. משא"כ לענין יו"ט שני של ר"ה גם בביהמ"ק לפעמים נהגו שני ימים, משום תקנת ר"י בן זכאי שאין לקבל עדים בר"ה אחרי מנחה, דפעם אחת קלקלו הלויים בשיר של קרבן תמיד של בין הערביים, ולכן היכא שבאו אחרי מנחה נהגו "קודש" יומים, ומה"ט נחשב ל"קדושה אחת".

ברכת שהחיינו ביום ב' של ר"ה

וכן לענין שהחיינו בליל יו"ט ב' על הקידוש וביום השני על השופר, הביא הטור שכתב רש"י שבתשובה רבותי אומרים שאין אומרים שהחיינו אלא בראשון, והטעם דקדושה אחת הן וכחד יומא אריכא דמי. אבל רש"י עצמו כתב שצריך לומר שהחיינו, והעיד שכך מהגו במקומו ובכל המקומות שעבר. ואין חילוק בין יו"ט של ר"ה לשאר יו"ט של גליות אלא לענין ביצה ומחובר לאסור של זה בזה, וטעמא משום דאף בזמן ב"ד פעמים היו עושין ב' ימים אע"פ שלא היה שם ספק, שיום ב' הוה עיקר יו"ט, והיו גומרים יום א' בקדושה שלא יזלזלו בו לשנה הבאה, אבל לענין זמן ממ"נ אי ספק הוא אומר זמן, ואי אמנהגא דב"ד סמכינן שהיו נוהגין היום קודש ולמחר קודש אומרים זמן, דהא **מיום ב' היו מונין תיקון המועדות והוא עיקר ר"ה**, וצריך לומר בו זמן וכן הלכה.

בגד חדש

וכתב הטור בשם הרא"ש שטוב שיקח פרי חדש ויניחנה לפניו ויברך שהחיינו, ויהא דעתו גם על הפרי ויצא ידי ספק, וכן היה נוהג מהר"מ מרוטנבורק. אבל אם חל יום ראשון בשבת, שלא תקע בשופר ביום הראשון, לכו"ע יש לומר זמן בשופר ביום שני כיון שלא בירך בראשון. [דרך אגב אפילו לפי החומרא ללבוש בגד חדש וכו', אין הענין אלא לגבי המקדש, אבל אין ענין כלל שכל אחד יטעום מה"שהחיינו", שממ"נ אם יש חיוב אין צורך לפרי, ואי אין חיוב, אין חיוב. ורק המקדש שחש לברכה לבטלה יש ענין לברך שהחיינו.]

ועי' בב"י בשם הגהות מיימון (פ"ג אות ז) בשם רבינו שמחה דאפילו החולקים על רש"י הני מילי בקידוש אבל בתקיעה מודו. והעולם נוהגין לחזור אחר פרי חדש כדי לברך עליו זמן בקידוש, אבל בשופר אין מברכין זמן כלל בשני אלא אם כן חל יום טוב ראשון בשבת.

וכן פסק המחבר (או"ח תר, ב) וז"ל בקידוש ליל שני ילבש בגד חדש או מניח פרי חדש ואומר שהחיינו, ואם אין מצוי בגד חדש או פרי חדש, עם כל זה יאמר שהחיינו. אבל לענין שופר כתב המחבר (שם סעיף ג) שרק אם חל יום ראשון בשבת, אומרים שהחיינו, בשופר ביום שני. אבל הרמ"א כתב דיש אומרים לאומרו אפילו אם חל יום ראשון בחול, וכן המנהג במדינות אלו.

וכתב המשנ"ב (שם ס"ק ז) היינו אפילו בלא בגד חדש ופרי חדש, משום דהא היום אין יוצאין בתקיעה של אתמול, ולא אמרינן יומא אריכתא הוא, ומ"מ לכתחילה טוב שילבש התוקע בגד חדש בשופר. ועיין בב"י דבמקומו נהגו שלא לברך שהחיינו בשופר ביום ב', אכן אנו נוהגין כהרמ"א.

קהל שלא היה להם שופר

עוד כתב המשנ"ב שקהל ששלחו לעיר אחרת להביא להם שופר, ונתעכב השליח עד סוף יום ב' ור"ה היה ביום ה' וביום וא"ו, וכשבא עם השופר כבר התפללו של שבת, אבל היה עוד יום גדול, אם אין שם בקי לתקוע שלא קיבל עליו שבת עדיין אז יתקע מי שקיבל שבת בלא ברכה, ולא יתקע רק תשר"ת תש"ת תר"ת ולא יותר, ודוקא אם עוד היום גדול אבל אם כבר הוא בין השמשות אין לתקוע כלל, דביום השני אין חיובו לתקוע אלא מדרבנן והוי ספיקא דרבנן, אבל ביום א' דחיובו מדאורייתא חייב לתקוע ובלי ברכה.

מה זה תרועה

מה שכתב המשנ"ב שאין לו לתקוע אלא תשר"ת תש"ת תר"ת לכאורה תמוה, שהרי כתוב בגמ' שהיה ספק בכוונת התורה ב"תרועה", האם היא "גנוחי גנח" או "ילולי יליל" או שניהם ביחד, ומה"ט מחמירים על כולם. א"כ איך די בי' קולות, הרי מה"ת צריך לתקוע שלש פעמים תקיעה תקועה ותקיעה, טמספק צריך לתקוע שלש פעמים תשר"ת תש"ת תר"ת, אז איך כתב המשנ"ב שדי לו בתשר"ת תש"ת תר"ת.

והיה אפשר ליישב דבריו על פי דברי רב האי גאון הובא בבעה"מ (פ"ג דר"ה), שמה"ת לא משנה איזה "תרועה" הוא תוקע, רק היו מנהגים שונים ולכן התקין אב אבהו תשר"ת תש"ת תר"ת, א"כ במקום שיש חשש איסור די שיתקע תשר"ת תש"ת תר"ת, ובזה יצא ידי"ח ממ"נ.

אבל א"א לומר כן שהרי המחבר (או"ח תקצ, ב) כתב וז"ל תרועה זו האמורה בתורה, נסתפק לנו אם היא היללה שאנו קורים תרועה, או אם היא מה שאנו קורים שברים, או אם הם שניהם יחד, לפיכך כדי לצאת ידי ספק צריך לתקוע תשר"ת ג' פעמים, ותש"ת ג' פעמים, ותר"ת ג' פעמים.

וכתב המשנ"ב (שם ס"ק ה) דמדמתרגמינן תרועה יבבא, אלמא שהוא כקול שאדם משמיע כשהוא בוכה ומייליל, ועדיין אין אנו יודעין אם הוא כאדם הגונח מלבו כדרך החולה שמשמיע קולות קצרים קול אחר קול ומאריך בהם קצת, והוא הנקרא גונח, והוא דרך הבוכה בתחלת בכייתו, וזהו מה שאנו קורין שברים, או כאדם המייליל ומקונן, שמשמיע קולות קצרות תכופות זה לזה והוא מה שאנו קורין תרועה או אם הוא שניהם כאחד. וממשיך (שם ס"ק ו) שאין יוצא במה שתקע תשר"ת דדילמא כונת התורה על שברים לחוד וקמפסיק בתרועה בין שברים לתקיעה אחרונה, לכך חוזר ותוקע שברים לחוד, ומחמת זה הטעם צריך לתקוע ג"כ תר"ת ואין יוצא במה שתקע תשר"ת דדלמא כונת התורה על תרועה לחוד והפסיק מתחלה בשברים בין תקיעה לתרועה.

וראיתי בכה"ח (שם ס"ק יג) שכוונת המשנ"ב שתוקע שלש פעמים תשר"ת תש"ת תר"ת.

המודר הנאה משופר

וכן צ"ל על מש"כ המשנ"ב (תקפו ס"ק כב) שהמודר הנאה משופר אע"ג דמצות לאו ליהנות ניתנה, ישמע תקיעת שופר מאחר ולא יתקע בעצמו, והטעם כתבו הפוסקים משום דיש הרבה בני אדם שיש להם הנאה כשהם תוקעין, והנאת הגוף ליכא לשרויי בשביל טעמא דמצות לאו ליהנות נתנו. ומ"מ

כתבו האחרונים דבשעת הדחק שאין לו אחר מותר לו בעצמו לתקוע, רק שאין לו לתקוע כ"א עשרה קולות דהיינו תשר"ת תש"ת תר"ת שהם מעיקר הדין. אבל צ"ע דשם כתב להדיא שאין לו לתקוע יותר מעשר קולות, וצע"ג.

ברכת שהחיינו על לולב ביו"ט שני

איתא בשו"ע (או"ח תרסב, ב) שאינו מברך זמן ביום שני על הלולב, אא"כ חל יום ראשון בשבת. וכבר העירו המפרשים שלענין שופר חלק הרמ"א על המחבר וכתב שלכתחילה ילבש בגד חדש או ניחא פרי חדש, ואילו לענין שופר לא השיג על המחבר, משמע שמודה לדבריו שא"צ להדר אחר פרי חדש, וצ"ע מאי שנא.

האם ברכת שהחיינו הוי דאורייתא

וכתב המג"א (תרסב, א) ב"מנהגים" (ר"א טירנא) כתב דזמן הוי דאורייתא, ודבר תימא הוא, ואפשר דכוונתו דלית ביה פלוגתא משא"כ בר"ה דאבעיא להו בגמ'.

וז"ל ספר המנהגים (חג הסוכות ד"ה ביום שני) ביום שני ... ואין מברכין שהחיינו על לולב. וא"ת מאי שנא מן השופר שמברכין עליו שהחיינו שני ימים, ויש לומר זמן ליל ראש השנה מדרבנן לכן אינו פוטר השופר מלברך זמן. הג"ה: משום דאיבעיא להו אם ראש השנה ויום כפור כרגלים ולא איפשיטא. [וז"ל הגמ' (עירובין מ, ב) ואמר רבה כי הוינא בי רב הונא איבעיא לן מהו לומר זמן בראש השנה וביום הכפורים כיון דמזמן לזמן אתי אמרינן או דילמא כיון דלא איקרו רגלים לא אמרינן לא הוה בידיה, ומפרש המנהגים שזה ברור שאין חיוב דאורייתא כמו שאר יו"ט משום דלא איקרי חג, וכל הנידון אינו אלא אם יש חיוב דרבנן. וכן מבואר במרדכי השלם (הובא בב"ח תקפה ובמרדכי השלם מהדורת מכון ירושלים) בסוף סוכה (סי' תשסה) וז"ל ראיתי בשם הגאונים דהא דמברך אקידוש דראש השנה שהחיינו ואינו פוטר זמן דתקיעת שופר היינו משום דלאו דאורייתא היא אלא רבנן שוינהו כרגלים, דהא בעיא היא בסוף פרק בכל מערבין (מ, ב) אי אמרינן זמן בראש השנה ויום הכפורים משום דלאו רגלים נינהו, ואסיקנא דאומר זמן מדרבנן]. ומה"ט אין ברכת שהחיינו של קידוש פוטר שהחיינו של שופר, משום שדרבנן אינו פוטר דאורייתא. וכ"כ המרדכי וז"ל והשתא לא אתא זמן דמדרבנן אקידוש ומפיק זמן דתקיעת שופר דאורייתא, אבל זמן דסוכה שעל הכוס מדאורייתא היא ומפיק זמן דלולב דהוי דאורייתא. (לדבריו גם ביום הראשון של סוכות לא מברכים שהחיינו על הלולב).

למה שהחיינו של קידוש ליל יו"ט שני אינו פוטר השופר

וצ"ע שביו"ט שני גם השופר אינו אלא מדרבנן, א"כ למה שלא יפטור שהחיינו של קידוש ליל יו"ט שני. וכן קשה אמש"כ בהגהות אשרי (עירובין פ"ג סי' י) בשם רבינו ניסים גאון, וז"ל רבינו שמואל בשם רבינו ש"י אומר שיש לומר זמן גם ביום שני אתקיעת שופר, ורבינו ניסים גאון השיב לרב ברוך גאון דזמן סוכה שהוא דאורייתא פוטר את הלולב, ואין זמן של ר"ה שהוא דרבנן פוטר את השופר מלומר עליו זמן, משמע שגם הוא סובר שאין זמן של קידוש פוטר זמן של שופר אפילו ביום שני, וצ"ע כנ"ל. שו"מ להדיא בספר תשב"ץ קטן (סימן קנא) שכוונתו לומר שגם ביום שני של ר"ה אין מברכים. וז"ל שאל רב ברוך לרבינו נסים גאון מפני מה אנו מברכין זמן בשני ימים טובים של ר"ה על תקיעת שופר, ועל נטילת לולב אין אנו מברכין כ"א פעם אחת זמן. והשיב לו, זמן סוכה שהוא דאורייתא כיון שבירך פעם אחת זמן בלילה אינו צריך לברך ביום דאורייתא ומפיק דאורייתא. ומה שאנו מברכין זמן על הלולב ביום ראשון של סוכה לפי שהזמן שבירך בלילה סוכה

היה בשביל עשיית סוכה ולא בשביל נטילת לולב, אבל הזמן דראש השנה שהוא מדרבנן זמן שבירך בלילה אינו פוטר את של יום שהוא דאורייתא, וצ"ע כנ"ל.

האם מחמירים לגבי יום שני כחומרת יום ראשון

ואולי י"ל שס"ל להני ראשונים שמחמירים ביום שני של ר"ה ככל מה שמחמירים ביום ראשון. ובמשנ"ב יש בזה סתירה, דלענין טומטום כתב (או"ח תקפט, ו) בשם הפרמ"ג שכמו ביום א' אינו יכול להוציא אפילו טומטום אחר שמא אם יקרע ימצא שטומטום זה נקבה וחבירו זכר, אף ביום ב' שהוא דרבנן נקטינן ככל חומרת יום א'.

וכן לענין מי ששמע ט' תקיעות בט' שעות ביום, שכתב המשנ"ב (תקפח, ו) שבדיעבד אם כיון לצאת ואפילו הסיח דעתו והפסיק בדבור בנתיים, וכתב המג"א דכ"ז בששה ביניהם שלא מחמת אונס הא בשהה באונס אם שהה אפילו רק כדי לגמור את כל הסדר יחזור לראש אותו הסדר, לפי פסק הרמ"א בסימן ס"ה. וכתב השעה"צ (שם ס"ק י) דה"ה ביו"ט ב' של ר"ה גם כן צריך לחזור ולתקוע, ודומיא שכתב הפרי מגדים (ס"ק ג) דאין לזלזל בכהאי גוונא, גם דלכמה דברים אמרינן דשני ימים טובים של ראש השנה כחד יומא דמיא, גם דדעת התוספות והרא"ש דבכל דבר אף בדרבנן אם שהה מחמת אונס חוזר לראש.

ואילו לענין מי שנסתפק לו אם שמע קול שופר, ביום א' שהוא מן התורה תוקע ואינו מברך, וביום ב' שאינו אלא מדרבנן א"צ לתקוע דספק ד"ס להקל, וצ"ע.

קידוש ליל יו"ט א' של סוכות לפטור לולב

ממשיך ההגה וז"ל וא"ת אם כן יום ראשון גם לא יברך זמן על לולב, ויש לומר דליל ראשון צריך זמן משום סוכה לבד מיום טוב לכן אין פוטר.

לא גרע משעת עשייה

וכתב בהגהות המנהגים (ריד) שלפי זה נ"ל דדוקא גבי סוכה שייך לומר דיצא בזמן אפילו אם היה חול ולא לגבי לולב. ר"ל שמבואר במנהגים שליל יו"ט שני לא צריך לברך שהחיינו על הסוכה, וע"כ הטעם שאפילו אי אתמול היה חול ברכת שהחיינו מועיל גם לסוכה, שהרי מעיקר הדין מברך שהחיינו בשעת עשיית הסוכה, א"כ זה שבירך אתמול אפילו אי הוי חול לא גרע משעת עשייה. אבל לפי"ז קשה למה כתב שברכת שהחיינו בליל שני פוטר הלולב, הרי כמו שאין חיוב לברך על הסוכה ליל שני, דלא גרע משעת עשייה, מה"ט אינו חייב לברך על הלולב ביו שני, שהרי גם על הלולב אפשר לברך בשעת עשייה, א"כ אפילו אי אתמול היה חול לא גרע משעת עשייה. וצ"ע מה החילוק.

שיטת הרא"ש ומרדכי שזמן של קידוש אינו פוטר

על עיקר מה שנקטו הראשונים שזמן של קידוש יכול לפטור זמן של שופר או לולב, אין זה מוסכם בכל הראשונים, דיעויין במרדכי (סוכה רמז תשסד) וז"ל ומה שהזמן דקידוש אינו פוטר זמן דלולב כמו שהוא פוטר זמן דעשיית סוכה משום דעדיין לא הגיע זמן של לולב עד למחר כדכתיב ולקחתם לכם ביום הראשון לכך מברכין זמן אלולב ביום טוב הראשון. וכ"כ הרא"ש (סוכה פ"ד ב) וז"ל ולענין זמן על הלולב ביום טוב שני כתב רבי שלמה ב"ר שמשון ז"ל נשאלתי אם אומר זמן על הלולב ביום טוב שני, ותמהני על מה שכתב בעל הלכות גדולות דזמן דכסא פוטר דלולב והלא לענין לולב מיפסקי לילות מימים.

חילוק בין שופר ללולב

ממשיך המג"א וז"ל ול"נ טעם אחר משום דבלולב אם בירך זמן בשעת עשיה יצא, וכמ"ש סי' תרמ"ח, ולכן אפילו אי הוי אתמול חול יצא בשהחיינו דלא גרע משעת עשיה, משא"כ בשופר.

רצה ליישב בזה למה לענין שופר ס"ל להרמ"א שמברכים שהחיינו גם ביו"ט שני, ואילו בלולב לא מברכים אלא ביום ראשון. וע"ז תי' שרק בלולב אומרים שאפילו אי אתמול חול לא גרע משעת עשיה, שהרי מדינא דגמ' מברכים בשעת עשיית הלולב. משא"כ בשופר לא מברכים בשעת עשייה.

ובספר מחצית השקל מציין לדברי המג"א (תרמא, א) שדוקא בדבר שעושין אותו משנה לשנה מברכים שהחיינו בשעת עשייה, אבל שופר ומגילה שעושין אותן לכמה שנים אינו מברך שהחיינו על עשייתן, ונר חנוכה נמי אין מנכר שעושה לשם מצוה.

ברכת שהחיינו בשעת תקיעת שופר

ובספר המכתם (סוכה מו, א) כתב דבר מחודש, שאין מברך שהחיינו על השופר משום שעשיית השופר מפחידו, שמזכיר לו יום הדין, ולכן א"א לברך שהחיינו, שרק על דברים שמשמחים מברכים שהחיינו. אבל יש להעיר מעצם מה שמברכים שהחיינו על מצות שופר בר"ה, ואף שמזכיר לו יום הדין. וי"ל שבשעת עשיית המצוה אע"פ שיש פחד אבל השמחה שיש בקיום המצוה גובר על הפחד, ויכול לברך שהחיינו. וחתני היקר הרב יוסף יהושע ברזון שליט"א רצה לתרץ, שבעשיית השופר, השופר הוא זה שמזכיר לו יום הדין ולכך אין לו לברך, אבל בר"ה עצמו שהוי כבר יום הדין, אין תקיעת השופר מזכיר אותו ומפחידו, שהרי יום הדין כבר בעיצומו, ולכן שפיר יכול לברך שהחיינו על המצוה.

ועיין בלבוש (שם תרסב, ב) שהוסיף עוד טעמים למה אין מברכים בשופר על עשייתו, א' שאין כל אדם אומן לעשות שופר, וכיון שרוב בני אדם אינם יכולים לעשותו לעצמם אלא אחרים עושים להם, א"כ אין הברכה מוטל עליהם אלא עד שתוקעין בו, ולא על העשייה. ב' שדווקא בלולב שייך עשייה מה שצריך לתקנו ולאגדו עם מיניו זה הוא עשייתו, אבל גבי שופר אין שייך בו עשייה כלל, שהרי יכול ליקח קרן מן האיל כמו שהוא נברא ויכול לתקוע בו בלי שום תיקון, ומה שחותך את ראשו עד חללו אין זה נקרא עשייה, שהרי אינו משנהו מברייתו אלא שחותך ראשו, והוא דומה לחתיכת הלולב ומיניו מן האילן שאין מברכין עליו שהרי מה שחותך אותו או מיניו מן האילן אין זה נקרא עשייתו, עד שאוגד אותו עם מיניו דקי"ל מצוה לאוגדו וזהו עשייתו.

תירוצו של הט"ז

בעיקר קושיית המג"א מה ההבדל בין שופר ללולב, תי' הט"ז (תרסב, א) שאמנם הטעם לגבי לולב שאין מברך ביום שני משום דברכת שבירך ביום ראשון לא גרע משעת עשייה, אך לא כתב שאני שופר שמברך ביום השני משום דלא שייך בו עשייה, אלא כתב וז"ל אף על גב דגבי שופר מנהגינו לומר זמן אפילו ביום שני, שאני התם דלפעמים עיקר הקדושה הוא ביום שני כמ"ש שם בסימן ת"ר, עכ"ל. ותירוצו זה הביא המשנ"ב (שם, ב).

וביאור דבריו הם, דהנה בעיקר מה שמצינו שמברכים שהחיינו ביום השני בשופר, מקורו בדברי תשובת רש"י, הובא ברא"ש סוף מסכת ר"ה, ובטור סימן ת"ר, ובהגהות מיימוני בהלכות שבת (פרק כט), דהנה בסוגיא דביצה (ד, ב) מבואר דשאני ראש השנה מכל המועדים לענין ביצה שנולדה ביו"ט, שבכל יו"ט נולדה בזו מותרת בשני, אבל בראש השנה אסורה אף בשני משום דקדושה אריכתא היא.

ומדוייק ברש"י שלא חלק על הגאונים שהטעם שמברך שהחיינו הוא משום דר"ה הוי ככל יו"ט שני, אלא הוסיף שם לומר משום **דיום שני של ר"ה הוא עיקר**, "אבל לענין זמן ממ"נ, אי ספק הוא אומר זמן, ואי אמנהגא דב"ד סמכינן שהיו נוהגין היום קודש ולמחר קודש, אומרים זמן, דהא מיום ב' היו מונין תיקון המועדות **והוא עיקר ר"ה וצ"ל בו זמן**". וביאור דבריו, דמשיב על מה שכתבו רבותיו שאין לומר זמן משום שהוא קדושה אריכתא, דממ"נ, אם נהגינן לגבי זה כמו בזמן שנהגו ר"ה שני ימים מספק, א"כ הוי ככל יו"ט שני, ואם משום מנהגא דב"ד שנהגו לעבר השנה אפילו שלא מחמת ספק, א"כ הגם שלענין ביצה הוא יומא אריכתא, מ"מ היום השני של ר"ה הוא העיקר, ויום הראשון נהגו קודש רק שלא לזלזל בו, ולכן גם בזמן הזה יש לומר שהחיינו ביום השני.

ולפי זה תירץ הט"ז, דזה הטעם שמברכינן בשופר ביום השני, משום דכיון דיום שני עיקר א"כ יש לו לברך שהחיינו ביום השני. וטעם זה גם הביא המשנ"ב.

והנה בעיקר מה שלא תירץ הט"ז כתי' הלבוש והמג"א, י"ל דסבר שעיקר הטעם שבשופר לא מברכינן על העשייה הוא רק משום סברת המרדכי שאינו נוהג משנה לשנה, אך אם בירך בדיעבד לא הוי ברכה לבטלה [ודלא כהטעמים האחרים של הלבוש שלא שייך כלל ברכה על עשייה בשופר], ולכן לולי סברתו היה סוף סוף היה פטור מלברך ביום השני.

אך צ"ע מה תירץ בזה על הקושיא מ"ש מלולב, הרי הגם שיום שני עיקר, מ"מ הרי הט"ז עצמו כתב הסברא שלגבי לולב אמרינן שברכה שבירך ביום ראשון לא גרע מבירך בשעת עשייה, וא"כ סוף סוף גם בשופר נימא הכי שכיון שבירך ביום ראשון לא גרע משעת עשייה, ומה איכפת לו שיום שני עיקר, וע"כ שצריכים לתרץ כתי' המג"א והלבוש דלגבי שופר לא שייך עשייה, ושוב מה הוצרך להאי טעמא דיום שני עיקר.

רפואה

עוד נ"מ בזה דיום שני של ר"ה הוי "יומא אריכתא" הוא לענין רפואה ביו"ט שני. דאילו בשאר יו"ט איתא בשו"ע (או"ח תצו, ב) שאין חילוק בין ראשון לשני אלא לענין מת, וכן לכחול את העין, ומוסיף הרמ"א או שאר חולי שאין בו סכנה. שאע"פ שאסור בראשון אלא על ידי א"י אם אין בו סכנה, בשני מותר אפילו ע"י ישראל, חוץ מיו"ט שני של ראש השנה דשני ימים קדושה אחת אריכתא הן.